

Bir çarpma işleminde çarpanlardan birini arttırıp veya azaltıp diğer çarpanı sabit tutarsak çarpım sabit tutulan çarpanın katları kadar artar veya azalır.

Örnek: $5 \times 3 = 15$ $6 \times 3 = 18$

1. çarpan 1 arttırıldı, çarpımda sabit tutulan çarpanın 1 katı kadar arttı.

Etkinlik 1

Aşağıda verilen ifadeleri örnekteki gibi cevaplandıralım.

1. Çarpanı 1 azalt

$$3 \times 6 = 18$$

Çarpım 6 azaldı.

$$4 \times 6 = 24$$

1. Çarpanı 1 arttır

$$5 \times 6 = 30$$

Çarpım 6 arttı.

2. Çarpanı 1 azalt

$$4 \times 5 = 20$$

Çarpım 4 azaldı.

2. Çarpanı 1 arttır

$$4 \times 7 = 28$$

Çarpım 4 arttı.

1. Çarpanı 1 azalt

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

1. Çarpanı 1 arttır

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

2. Çarpanı 1 azalt

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

2. Çarpanı 1 arttır

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

1. Çarpanı 1 azalt

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

$$9 \times 3 = 27$$

1. Çarpanı 1 arttır

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

2. Çarpanı 1 azalt

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

2. Çarpanı 1 arttır

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

1. Çarpanı 1 azalt

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

1. Çarpanı 1 arttır

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

2. Çarpanı 1 azalt

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

2. Çarpanı 1 arttır

$$\dots \times \dots = \dots$$

Çarpım.....
.....

Etkinlik 2

Aşağıda verilen tabloyu örnekteki gibi dolduralım.

İşlem	1.çarpanı 1 azalt	Fark	Çarpım nasıl değişir?
$4 \times 9 = 36$	$3 \times 9 = 27$	$36 - 27 = 9$	Çarpım 9 azalır
$8 \times 4 =$			
$6 \times 2 =$			
$7 \times 4 =$			
$3 \times 8 =$			
$5 \times 7 =$			
$2 \times 8 =$			
$6 \times 4 =$			
$7 \times 3 =$			
$10 \times 4 =$			

İşlem	2.çarpanı 1 azalt	Fark	Çarpım nasıl değişir?
$4 \times 9 = 36$	$4 \times 8 = 32$	$36 - 32 = 4$	Çarpım 4 azalır
$8 \times 4 =$			
$6 \times 2 =$			
$7 \times 4 =$			
$3 \times 8 =$			
$5 \times 7 =$			
$2 \times 8 =$			
$6 \times 4 =$			
$7 \times 3 =$			
$10 \times 4 =$			

İşlem	1.çarpanı 1 arttır	Fark	Çarpım nasıl değişir?
$4 \times 9 = 36$	$5 \times 9 = 45$	$45 - 36 = 9$	Çarpım 9 arttı
$8 \times 4 =$			
$6 \times 2 =$			
$7 \times 4 =$			
$3 \times 8 =$			
$5 \times 7 =$			
$2 \times 8 =$			
$6 \times 4 =$			
$7 \times 3 =$			
$10 \times 4 =$			

İşlem	2.çarpanı 1 arttır	Fark	Çarpım nasıl değişir?
$4 \times 9 = 36$	$4 \times 10 = 40$	$40 - 36 = 4$	Çarpım 4 arttı
$8 \times 4 =$			
$6 \times 2 =$			
$7 \times 4 =$			
$3 \times 8 =$			
$5 \times 7 =$			
$2 \times 8 =$			
$6 \times 4 =$			
$7 \times 3 =$			
$10 \times 4 =$			

Etkinlik 3 Aşağıda verilen işlemleri örnekreki gibi yapalım..

$$\begin{array}{r} 28 \\ \times 2 \\ \hline 56 \end{array}$$

2.çarpanı 2 artırırsak çarpım kaç artar? ..56..

$$\begin{array}{r} 28 \\ \times 4 \\ \hline 112 \end{array}$$

$$112-56=56$$

$$\begin{array}{r} 32 \\ \times 9 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

2.çarpanı 2 azaltırsak çarpım kaç azalır? .....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 42 \\ \times 6 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

1.çarpanı 1 artırırsak çarpım kaç artar? .....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 46 \\ \times 5 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

1.çarpanı 2 azaltırsak çarpım kaç artar? .....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 285 \\ \times 2 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

2.çarpanı 2 artırırsak çarpım kaç artar? .....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 52 \\ \times 4 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

2.çarpanı 2 azaltırsak çarpım kaç artar? .....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 125 \\ \times 2 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

1.çarpanı 1 artırırsak çarpım kaç artar? .....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 146 \\ \times 5 \\ \hline \dots\dots \end{array}$$

1.çarpanı 2 azaltırsak çarpım kaç artar? .....

$$\begin{array}{r} \dots\dots \\ \times \dots\dots \\ \hline \dots\dots \end{array}$$